

A Fővárosi Ítéltábla a Kozma és Fáy Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kozma Péter Zoltán ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Dr. Gerencsér András Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Gerencsér András ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogsértés miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. december 6. napján kelt 27.P.22.422/2017/9. számú ítéletével kiegészített, 2017. november 24. napján kelt 27.P.22.422/2017/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

#### í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja, és az alperes által a felperesnek fizetendő sérelemdíj összegét 500.000 (Ötszázezer) forintra és késedelmi kamataira felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (Harmincezer) forint + áfa elsőfokú perköltséget.

A 9. sorszám alatti kiegészítő ítéletet megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (Harminchatezer) forint kereseti illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

#### I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletében megállapította, hogy az alperes az általa kiadott ... című lap ... számának "... címmel megjelent cikkében valótlanul állította, hogy a felperest kicsapták az iskolából, mellyel megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezte az alperest a jogsértés abbahagyására, és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg felperesnek 200.000 forintot, valamint ezen összegnek ...-tól a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest és az alperest, hogy - külön felhívásra - fizessenek meg a Magyar Államnak

fejenként 18.000 forint meg nem fizetett illetéket.

Ítéletének indokolásában idézte a Ptk. 2:43. § b) pontját, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. §-át.

Arra a következtetésre jutott, hogy az alperesi újság címlapján, a cikk címében és a cikkben tett állítás, mely szerint a felperest kicsapták a ... Iskolából, valótlan.

Az alperes által kiadott újság szerkesztősége a felperes kérelmére sajtó-helyreigazítási közleményt tett közzé, melyben elismerte állításai valótlanosságát. Az alperes ezt a nyilatkozatot tette utólagosan vitássá azt állítva, hogy mégsem valótlanok a cikk felperes által vitatott kijelentései, mert ténylegesen az iskola által kezdeményezett elbocsátással távozott a felperes az iskolájából, azaz tartalmilag a közlések helyesek.

Az alperes ezen állítását semmivel nem bizonyította, a becsatolt okirat éppen ennek az ellenkezőjét támasztotta alá, azt, hogy a felperes a saját és szülei kérésére távozott ... iskolából.

Utalt arra, hogy a sajtó-helyreigazítási igény teljesítése nem zárja ki a személyiségi jogi igény érvényesítését.

A sérelemdíj összezszerősége körében figyelembe vette, hogy a felperes szülei, ... és ... rendszeresen szerepelnek a médiában előadóművészként, de a személyüket és családjukat érintő hírek is rendre megjelennek a sajtóban. A ... magazin perbeli cikke is részletesen idézi ... című magazinnak adott, magánéletét is érintő interjút. A felperes szüleinek - sajtószerepléseik következtében - számolniuk kell a bulvármédia fokozott érdeklődésével, így azzal is, hogy adott esetben - az ezen médiák sajátosságainak megfelelő - túlzó, figyelemfelhívó kifejezőmódot alkalmazó cikkek jelennek meg magánéletükről. E tekintetben őket fokozott tűrési kötelezettség terheli.

Ez ugyanakkor nem vonatkozik a felperesre, a bulvármédia kifejezett felelőssége, hogy a "celebgyermeket" érintő hírek közreadásában fokozott körültekintéssel járjanak el.

Az ismert szülők gyermekei ugyanis a sajtó fokozott érdeklődésének vannak kitéve, melynek következtében a személyüket érintő olyan hírek is széles körű érdeklődést váltanak ki, amelyek egy átlagos szülői háttérrel rendelkező gyermek esetén nem törik át az olvasóközönség ingerküszöbét. Ez történt a felperes esetében is: az alperes bombasztikus címlapsztorivá változtatta át azt a hétköznapi és iskolás gyermekek esetében tömegesen előforduló történetet, hogy iskolát váltott, annak minden alapot nélkülöző állításával, hogy ennek oka a felperes előző iskolájából történő "kicsapása" volt.

Az alperes eljárása súlyosan felróható, mert a kiskorú felperesre vonatkozóan közölt a személyét negatív színben feltüntető valótlan híreket. A magatartás jogellenességének jelentős súlyát a sérelemdíj összezszerőségének megállapításánál az alperes terhére értékelte.

A felperes, a szülei és a tanúk előadásából azt állapította meg, hogy néhány hónap alatt "túljutottak a történeten", azaz a cikkben írtak nem okoztak hosszan elhúzódó sérelmet. Az alperesi írás a felperes középiskolai felvételijét már nem zavarhatta meg, hiszen az az általános iskolai ballagást követően, azaz akkor jelent meg, amikor a felperes már felvételt nyert a középiskolába. A cikk hatása továbbá abban nyilvánult meg, hogy tanárai, osztálytársai, ismerősei "kérdőztették" a történetekről, firtatták annak okát, amely önmagában nem jelentős súlyú hátrány.

Csekély súllyal vette figyelembe, hogy a ... című magazin viszonylag kis számú olvasóközönséget ér el, az abban közöltek a nagy példányszámban megjelenő ... és ... újságokban való továbbközlés következtében kaptak széles körű nyilvánosságot. Figyelemmel volt ebben a körben arra, hogy az alperes annak tudatában jelentette meg cikkét, hogy az a kiadásában álló ... magazint jóval meghaladó körben válik ismertté.

A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak részbeni megváltoztatását, az alperesi marasztalás összegének 500.000 forintra és kamataira való felemelését, az alperes perköltség megfizetésére való kötelezését kérte. Kérte továbbá a 9. sorszámú kiegészítő ítélet megváltoztatását is.

Előadása szerint az elsőfokú bíróság a bírói gyakorlat szerinti ún. "bagatell" kár határát éppen meghaladó, méltatlanul alacsony összegű sérelemdíj megfizetésére kötelezte az alperest, amely még abban az esetben is alacsony lenne, ha nem bizonyította volna más módon is igényének nagyságát. A jogsérelem a középiskolai felvételijét befolyásolta, hiszen köztudomású, hogy a felvételik nem a ballagás után, hanem nyáron vannak. Az irányadó jogszabályi rendelkezések szerint a középiskolák nem tarthatnak a felsőoktatási felvételihez hasonló, objektív alapú válogatást, kizárólag a jelentkezőkről szerzett szubjektív benyomásaik, a tudomásukra jutott egyéb kvalitásaik, iskolai "előéletük" alapján döntenek, mely rendszerben rendkívül hátrányos helyzetet eredményez a perbelihez hasonló valótlan közlés.

Nem értékelte az elsőfokú bíróság, hogy az új iskolába való beilleszkedését, az emberi kapcsolatainak kialakítását nehezítette az írás, hiszen idegen környezetben kellett magyarázkodnia, tisztáznia magát, mindezt 15 évesen.

Nem kell figyelembe venni, hogy a ... magazin kisebb példányszámban jelenik meg, de azt igen, hogy a valótlan hírt éppen az alperes "gyártotta" és hozta nyilvánosságra, az ennek köszönhetően került a szélesebb olvasóközönségű sajtótermékekhez.

Nem kellő súllyal került értékelésre a meghallgatott törvényes képviselők és a tanú által előadott hátrányos, negatív élethelyzet sem. A hasonló sértő állítások szinte soha nem okoznak a perbelinél hosszabb időtartamú sérelmet, sőt a felgyorsult híráramlás miatt egy-egy cikk hatása inkább csak hetekben mérhető. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a sérelem súlyos legyen és a bíróság ezen súlynak megfelelő joghátrányt válasszon.

A költségek megállapításánál az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a jogsértés megállapítása - a keresetnek megfelelően - teljes egészében megtörtént, az igényelt sérelemdíj összege pedig a megítélthez képest sem volt eltúlzott, így perköltségének megtérítésére lett volna jogosult az elsőfokú eljárásban.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében elődlegesen az elsőfokú határozat helybenhagyását, másodlagosan a sérelemdíj mérséklését indítványozta. Hivatkozott arra, hogy csupán kisebb olvasókörhöz jutott el a jogsértőnek bizonyult közlés. Nem tartozhat felelősséggel azért, hogy más sajtószervek is átvették a közlést. A peresített cikk a felperes felvételijét nem zavarhatta meg, e körben a felperes valótlant állított. Hosszan elhúzódó sérelmek a felperest nem érték.

A felperes fellebbezése alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően kizárólag a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálhatta felül.

Az alperes az első fokon hozott határozattal szemben fellebbezéssel nem élt, a felperes fellebbezése pedig az elsőfokú ítélet jogsértést megállapító, a jogsértés abbahagyásra kötelező és a további jogsértéstől eltiltó rendelkezését nem érintette, az kizárólag a sérelemdíj összegének a keresetében foglaltak szerinti mértékre való felemelésére, illetve az elsőfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatására irányult.

A fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével azonban a Fővárosi Ítéletábrla nem értett egyet, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

Az első fokon eljáró bíróság a jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezéseket teljes

körűen ismertette, azokra a másodfokú bíróság csupán visszautal.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá:

A sérelemdíj intézményének adott esetben kettős funkciója van: egyrészt a személyiségi jogi jogsértés vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációját szolgálja, másrészt ugyanakkor - a hasonló jogsértések megelőzésének céljával - szankciós jelleggel is bír. Mértékének meghatározásánál a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése az eset körülményeinek vizsgálatát írja elő a bíróság számára. Az összecszerűség meghatározásánál különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatására kell figyelemmel lenni.

A sérelemdíj összecszerűségének meghatározásakor az elsőfokú bíróság a felperest ért negatív hatásokat, hátrányokat megfelelően tárta fel, rögzítette és értékelt.

A perbeli esetben ugyanakkor a jogsértés súlya, a felróhatóság mértéke körében - az elsőfokú bíróság által már figyelembe vett körülményeken túlmenően - szükséges volt értékelni a jogsértő fél magatartását, nevezetesen azt is, hogy az alperes részéről a kifogásolt információ közlésére - az írás megjelenésekor 15 éves - felperes törvényes képviselőjének hozzájárulása, megnyilatkoztatása, a kijelentés valóságtartalmáról való megkérdezése nélkül került sor. Az Smtv. 4. § (3) bekezdése értelmében a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. Az alperes újságírójától elvárható volt, hogy a számára nyilatkozó gyermek, a kiskorú felperes osztálytársának a nyilatkozatát ellenőrizze, így a felróhatóság mértéke jelentős.

A sérelemdíjnak szükség esetén szankciós jelleget is kell öltetnie, ki kell fejeznie a társadalom rosszallását, mértékét olyan összegben indokolt megállapítani, hogy az visszatartó erőt fejtsen ki a jogsértő irányába.

A Fővárosi Ítéltábla megállapítása szerint a perbeli esetben a felperes által igényelt 500.000 forint alkalmas és szükséges a felperest ért nem vagyoni sérelem kompenzálására, s ezzel egyidejűleg a társadalom rosszallásának kifejezésére, a szankciós jelleg érvényesítésére, arra, hogy az alperest ösztönözze a jogsértő magatartás elkerülésére.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ennek folytán a pernyertesség pervesztesség aránya az elsőfokú eljárásban is módosult, a felperes teljes pernyertes lett. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság kiegészítő ítéletét is megváltoztatta és - a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján - kötelezte az alperest a felperes részére elsőfokú perköltség megfizetésére. A felperes elsőfokú perköltsége jogi képviselője munkadíjából áll, annak összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapította meg.

Pervesztessége folytán az alperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja és 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján számított 36.000 forint kereseti illetéket is a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.

Az alperes a fellebbezési eljárásban is teljes pervesztés lett, köteles ezért a felperes részére - a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő 78. § (1) bekezdése alapján - másodfokú perköltség megfizetésére, melynek összegét a másodfokú bíróság a fenti IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján mérlegeléssel állapította meg.

A felperesnek kell viselnie a 300.000 forintos fellebbezési pertárgyérték alapulvételével - az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján - számított 24.000 forint feljegyzett fellebbezési illetéket is.

Budapest, 2018. március 20.

. Hercsik Zita s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.  
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő